

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ	2
ЦЕЛИ И МЕТОДОЛОГИЯ	3
ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ.....	4
ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	14

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящото проучване е разработено във връзка с изпълнение на Административен договор №РД 50-143/25.04.2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура №BG06RDNP001-19.610 за подбор на проекти за подготвителни дейности по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” от Мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от Програма за развитие на селските райони 2014-2020.

Проучването е част от проект „Подготвителни дейности за разработване на стратегия за ВОМР на Местна инициативна група - Любимец - Ивайловград, за периода 2023-2027г.”, изпълняван от сдружение Местна инициативна група - Любимец – Ивайловград, с финансовата подкрепа на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), чрез Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020г.

Настоящият доклад представя резултати от проведено проучване на територията на МИГ Любимец - Ивайловград във връзка с подготовката на стратегия за местно развитие за периода 2023-2027г. За целите на анализа е извършено проучване на пълнолетното население на община Любимец и община Ивайловград. Анализът систематизира набраната информация с оглед нагласите за подкрепа на МИГ, изготвяне на местна стратегия, готовността за включване с проекти, състояние и потребности на местната общност.

ЦЕЛИ И МЕТОДОЛОГИЯ.

Настоящата работа е насочена към изследване на нагласите на населението и потребностите на заинтересованите страни на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград.

Основната цел на настоящата разработка е събраните и оценени данни от извършените проучвания и анализи да дадат количествена и качествена оценка на параметрите на съществуващото състояние и тенденциите за развитие, да бъдат изведени и описани основните нужди и потенциала за развитие на територията на МИГ-Любимец-Ивайловград, към които да бъдат насочени реални интервенции по стратегията за местно развитие.

Резултатите от настоящото проучване, са основа за разработването на стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ - Любимец - Ивайловград за периода 2023-2027г., базирана на ясно идентифицирани потребности на местната общност и нагласи на местното население, в съответствие с възможностите за финансова подкрепа от ЕЗФРСР и други Европейски структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Основните методи, използвани при изготвянето на настоящото проучване са:

- Събиране на данни и информация, чрез анкетно проучване сред населението на територията на МИГ и неформални събеседвания с представители на публичния, стопанския и нестопанския сектор. За целите на проучването е разработен въпросник (Анкетна карта за проучване на нагласите на населението и потребностите на заинтересованите страни на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград) за самостоятелно онлайн попълване, който е разпространен сред населението на територията на МИГ, чрез приложение на google - https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSf0FzKPIUvkkIM-Gg6cl4lvSeruNTPBV_eLWWnTtkOgvZo3pw/closedform
- Подробно и изчерпателно изследване на събраната информация за нуждите и целта на настоящото проучване.
- Обобщаване на резултатите и извеждане на изводи и препоръки.

ОБОБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ

Анкетата като част от проучването, разкрива най-вече типа на нагласите, информираността и удовлетвореността на местната общност на територията на СНЦ „МИГ-Любимец-Ивайловград“. Резултатите са графично представени и са анализирани получените данни. Анкетната карта съдържа въпроси, които дават пряка и косвена представа за нагласите на анкетираните, търсейки мнението им в проблемни области, сред които познаване на настоящата Стратегия, възможности и потенциал за развитие на територията.

В рамките на проучването бяха получени общо 109 попълнени анкети. От анкетираните 109 респондента най-голям процент са представители на публичния сектор, в т.ч. общинска администрация – 29%, следвани от представителите на бизнес сектора – 17%, земеделие 10%, държавна администрация – 7%, образователна институция – 7%, самоопределили се като други – 7%, НПО – 5%, пенсионери – 5%, свободна професия – 5%, безработни – 4%, читалища – 3% и учащи – 1%. От така проявеното представителство, се разбира че проучването на нагласите на населението и потребностите на заинтересованите страни на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград предизвиква пропорционален отзвук сред представителите на стопанския и публичния сектор, следвани от нестопанския. Вземайки предвид и различните организации, в които участват анкетираните, може да се счита, че получените мнения са достатъчно представителни за извличане на нужните изводи.

Фиг.1

При посочване на вида на предприятието, на територията на МИГ-Любимец-Ивайловград преобладават анкетираните, които определят вида на своето предприятие като неприложимо – 52%, като микропредприятие – 14%, като друго са се определили 12%, а дела на малко предприятие е 7%.

Фиг. 2

Търсейки данни за информираността по отношение познаването на Стратегията, анкетата задава въпроси, като резултата от отговорите на които показва голям процент информираност, познаваемост, полезност и ефективност на стратегията за ВОМР за развитие на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград.

Фиг. 3

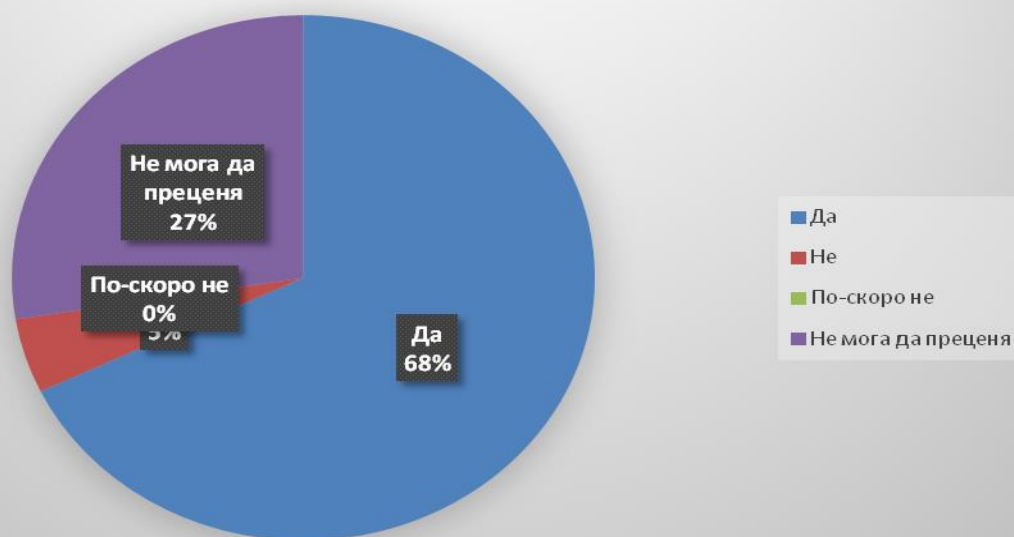
Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготовителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

Познавате ли стратегията за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на МИГ – Любимец – Ивайловград за периода 2014-2020г., изпълнявана на територията на общините Любимец и Ивайловград?

Фиг. 4

Считате ли, че стратегията за ВОМР е полезен документ и ефективен инструмент за развитие на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград?

Фиг. 5

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

В анкетата са заложили въпроси към респондентите, чиято цел е да се събере информация за проблемите, потребностите и приоритетите за развитие в общините обхванати от територията на МИГ-Любимец-Ивайловград.

Трите основни проблема на населените места на територията на МИГ-Любимец-Ивайловград, според лицата участвали в анкетата са:

- напускане на млади хора – 25%;
- ниско равнище на доходите на домакинствата – 17%;
- липса на инвестиции в местната икономика – 14%.

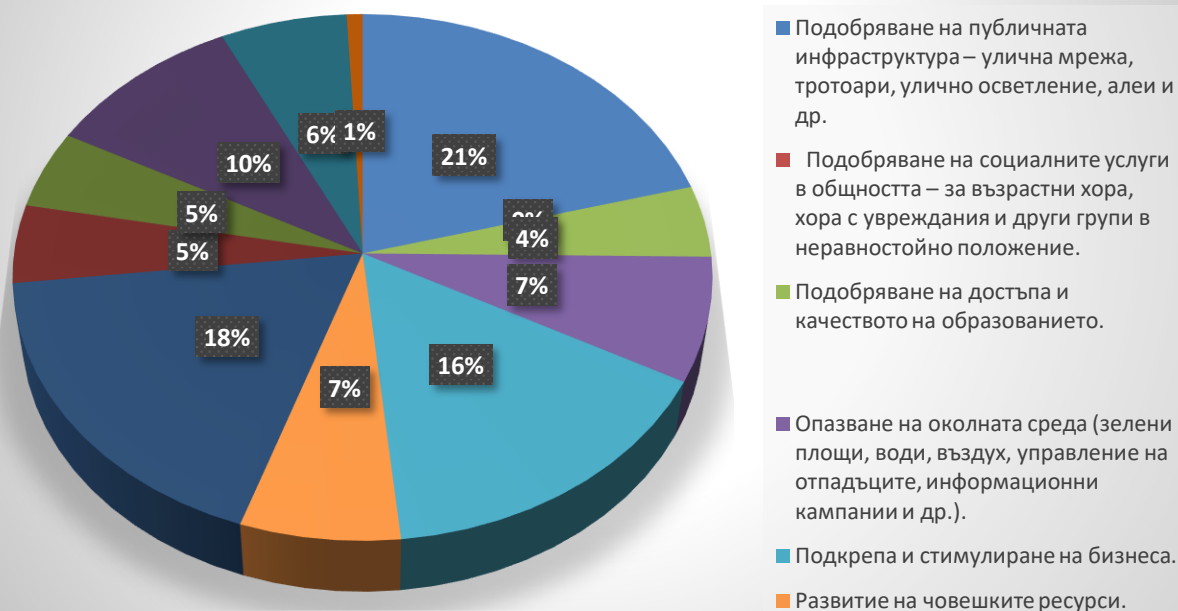
Фиг. 6

Като основен приоритет анкетираните са посочили “Подобряване на публичната инфраструктура – улична мрежа, тротоари, улично осветление, алеи и др.” – 21% следван от „Разкриване на нови работни места” – 18% и 16% за „Подкрепа и стимулиране на бизнеса”.

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от ПРСР 2014-2020г.

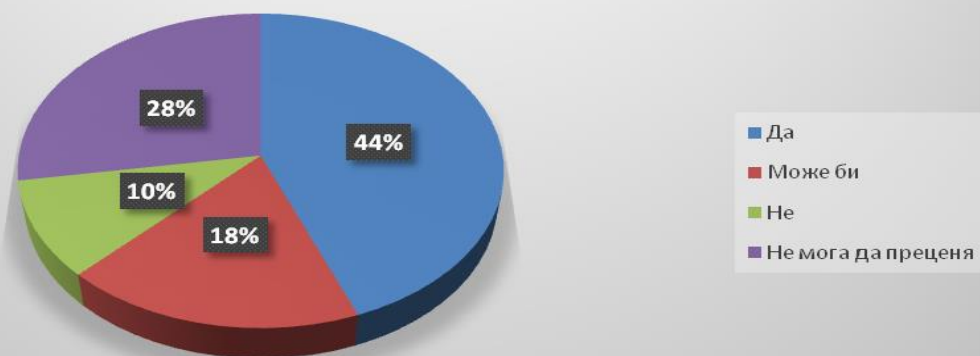

Кои според Вас, трябва да са основните приоритети за бъдещо развитие на вашето населено място/община?

Фиг. 7

Според Вас необходимо ли е в стратегията за ВОМР за програмен период 2023-2027г., включването на мерки, свързани с иновативни социални, технологични и/или цифрови дейности, като инструменти за развитие на територията?

Фиг. 8

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

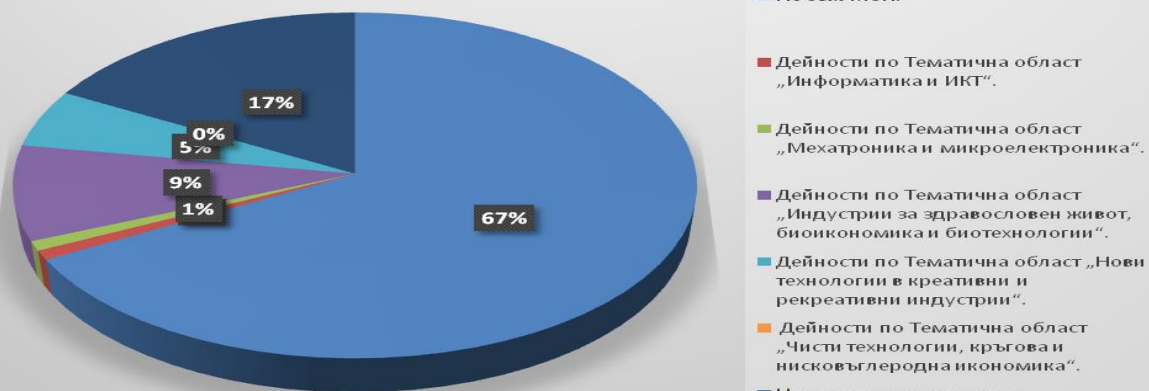
От отговорите на въпроса „Кои от изброените мерки от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027г., представляват интерес за Вас, като възможност за кандидатстване с проектно предложение?“ става видно, че за територията на МИГ-Любимец-Ивайловград най-голям интерес предизвикват „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура в селските райони” – 34%, следвани от “Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони” – 22%, „Инвестиции в земеделските стопанства” – 19% и „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти” – 9%.

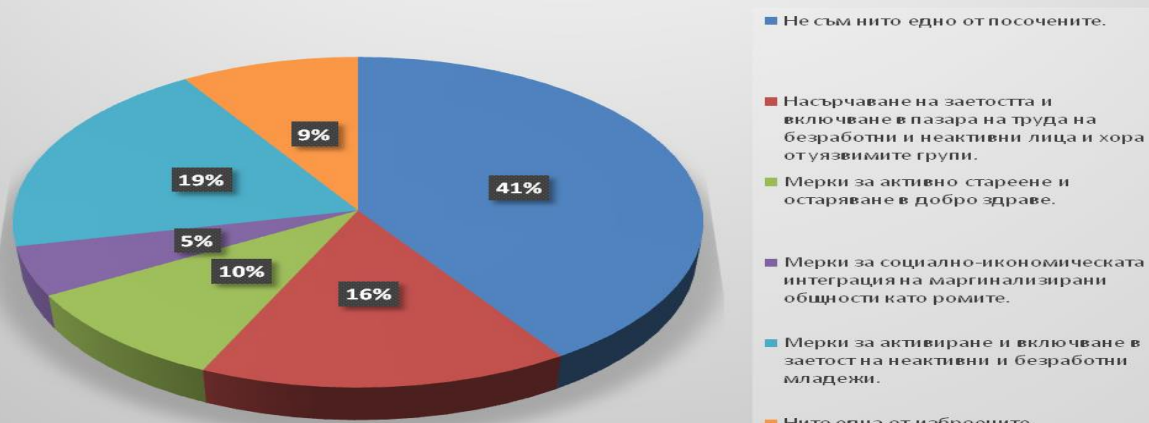
Фиг. 9

На въпросите свързани с ОП „Конкурентно способност и иновации в предприятията 2021-2027”, ОП „Развитие на човешките ресурси 2021-2027”, ОП „Образование 2021-2027” и ОП „Околна среда 2021-2027”, е голям процентът на отговорилите, че не са представители на заинтересованите страни, което от своя страна показва нисък интерес към дейностите по съответните програми от останалите респонденти.

В случай, че Вие сте малко или средно предприятие (МСП), кои от изброените дейности от Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027г.“, насочени към подкрепа на предприятията на територията на МИГ за повишаване на иновационната дейн

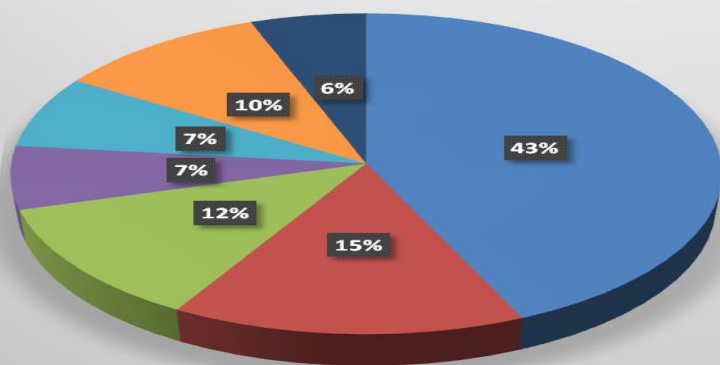
Ако Вие сте доставчици на социални и здравни услуги, работодатели, общини, читалища, неправителствени организации, кои от изброените дейности от Програма „Развитие на човешките ресурси 2021-2027г.“, представляват интерес за Вас, като възможност за кандидата

Фиг. 10 и 11

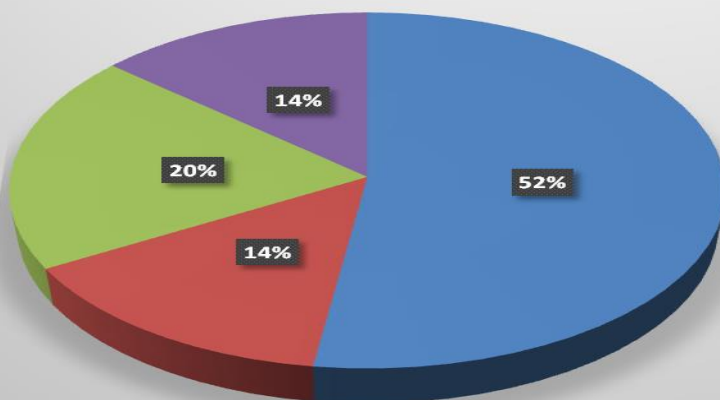
Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

Ако Вие представлявате община, образователна институция или юридическо лице с нестопанска цел на територията на МИГ, кои от изброените дейности по Програма „Образование 2021-2027г.“, представляват интерес за Вас, като възможност за кандидатстване с проект

- Не представлявам нито едно от посочените.
- Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда.
- Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непдагогическия персонал.
- Насърчаване създаването на училищни общности.
- Подкрепа за интензивна работа с родители.
- Осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали.

Ако Вие представлявате община или юридическо лице с нестопанска цел на територията на МИГ, кои от изброените дейности по Програма „Околна среда 2021-2027г.“, представляват интерес за Вас, като възможност за кандидатстване с проектно предложение?

- Не представлявам нито едно от посочените.
- Информационни и разяснителни кампании, разработване на брошури и други информационни материали, подпомагачи повишаването на осведомеността на населението за опазването на биологичното разнообразие.
- Информационни и разяснителни кампании, разработване на брошури и други информационни материали, подпомагачи повишаването на осведомеността на населението за управлението на отпадъците.
- Нито една от изброените.

Фиг. 12 и 13

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

Разпределението на анкетираните спрямо признака „възраст“ не е изненада – от една страна най-многобройни са лицата в активна трудоспособна възраст дали отговори, а от друга, предвид демографската специфика на селските райони, делът на респондентите до 30 години включително е малък. С други думи, в отговора на въпроса е показано, че най-много сред респондентите са представителите в групата над 30 години до 60 години включително - 85 %, следвани от тези в групата до 30 години включително - 9 %, а тези над 60 години – 6%.

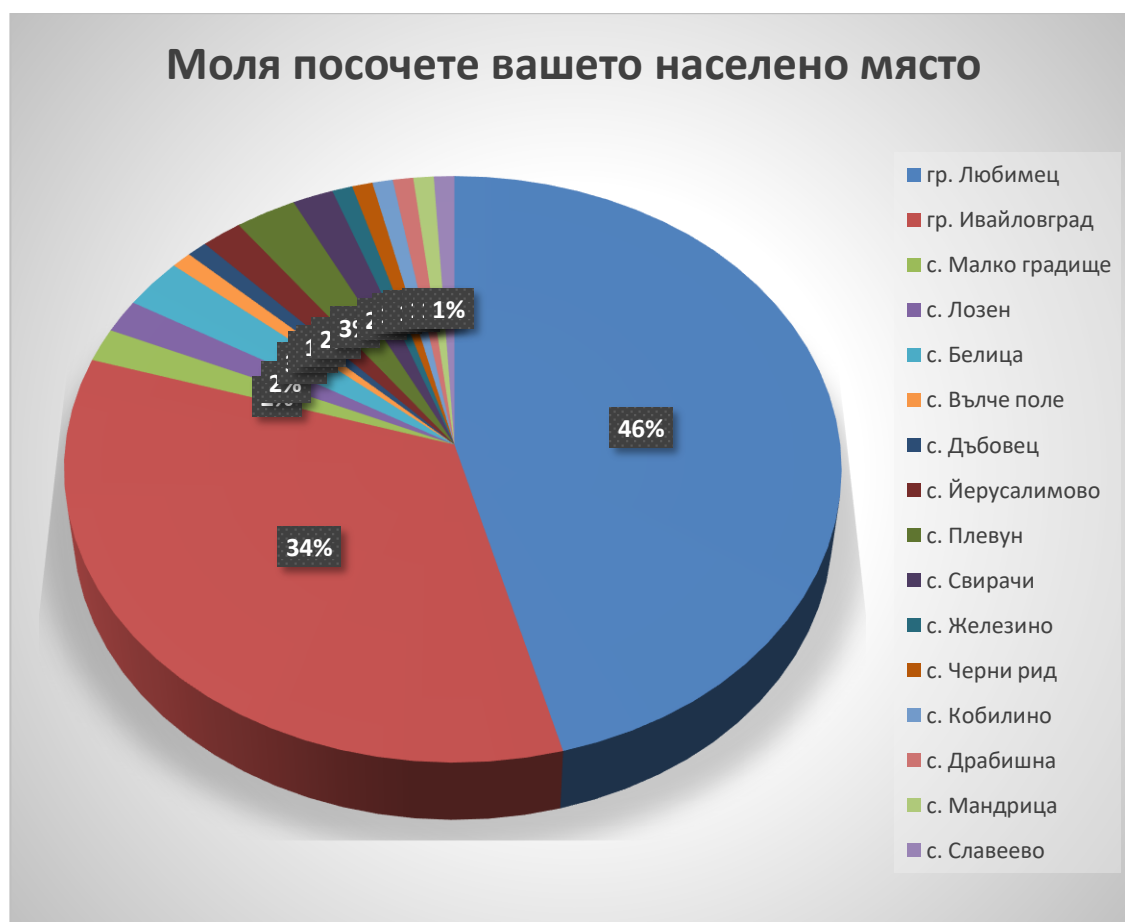
Фиг. 14

Разпределението по полов признак показва, че в анкетата са се включили 65% жени и 35% мъже.

Фиг. 16

Важно е да отбележим, че анкетата бе разпространена в много различни населени места, което позволява да се съберат мнения от широк кръг от участници. Това може да помогне за подготовката на бъдещи стратегии за местно развитие, които вземат предвид потребностите и предложенията на различни населени места в региона.

Фиг. 16

Въз основа на включените в анкетата въпроси и посочените отговори от дадените възможни, е направена обобщена оценка на нагласите на местната общност по отношение на стратегията за ВОМР на МИГ за периода 2023-2027г., и потребностите на населението, съобразена с потенциала за развитие на територията.

Проучване на нагласите на населението и потребностите на местната общност на територията на МИГ – Любимец – Ивайловград и идентифициране на заинтересованите страни, изготвено в изпълнение на АД № РД 50-143/25.04.2023г., за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготовителни дейности“ от мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014-2020г.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ:

Приоритетни области за финансиране на проекти по СВОМР

След проведеното анкетно проучване сред идентифицираните заинтересовани страни и след индивидуален анализ на получените отговори, могат да се изведат следните приоритетните области за финансиране:

- Обновяване на населените места и подобряване на обществената инфраструктура;
- Инвестиции за неселскостопански дейности;
- Инвестиции за земеделски стопанства;
- Инвестиции за преработка на селскостопански продукти;
- Инвестиции в туристическа инфраструктура, възстановяване на природно и културно наследство;
- Инвестиции за подобряване на производствения капацитет на микро и малки предприятия.

Приоритетни кандидати за финансиране по СВОМР

След проведеното анкетно проучване сред идентифицираните заинтересовани страни и след индивидуален анализ на получените отговори, може да се изведат следните приоритетните кандидати за финансиране:

- Общини;
- Земеделски производители и преработватели;
- Микро и малки предприятия;
- Образователни и обучителни организации (училища, детски градини);
- Културни организации (вкл. читалища);
- НПО от всички сектори.

Съгласно изведените резултати от проучването, при разработване на СВОМР да се вземат предвид нагласите на населението, определящи селското стопанство и туризма като приоритетни отрасли. Това означава да се постави най-голям акцент на мерките, които дават възможности за развитие на малък бизнес, земеделски сектор, производство, което отговаря на капацитета на територията, голямо разнообразие от бенефициенти, възможности за развитие на туризъм и други неземеделски дейности.

С подобряване условията за живот чрез добре изградена и/или подобрена инфраструктура ще се създадат предпоставки за по-добър живот, което наред със социално – икономическото развитие, повишава стандарта на хората и е крачка към постигане на общата цел и визията за развитие на региона. Откриването на работни места, създаването на предпоставки за развитие на устойчив туризъм, укрепване на местната икономика чрез стимулиране и развитие на малък и среден бизнес ще допринесат за постигане устойчива и привлекателна среда за живеене, за да могат младите хора да останат на територията на МИГ.